

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОСОЛЬСТВО ТУРЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ В УКРАЇНІ
ПОСОЛЬСТВО АЗЕРБАЙДЖАНУ В УКРАЇНІ
ДУ «ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ІМ. М. І. ДОЛІШНЬОГО НАНУ»
ДУ «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАНУ»
ДУ «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НАН УКРАЇНИ»
АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ОЛЕСЯ ГОНЧАРА
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ДВНЗ «ПРИАЗОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ», М. МАРІУПОЛЬ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ДИПЛОМАТИЧНА АКАДЕМІЯ ІМЕНІ ГЕННАДІЯ УДОВЕНКО ПРИ МЗС УКРАЇНИ

ЗБІРНИК ТЕЗ

XIV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«НАЦІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ В ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»

11 травня

Київ, 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

**XIV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«НАЦІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
В ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»**

ЗБІРНИК ТЕЗ

Організатор: кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу ФМВ

Київ – 2023

УДК 339 (-005.44) (043.2)

Міжнародна науково-практична конференція «Національні економічні стратегії розвитку в глобальному середовищі»: Збірник тез.– К.: НАУ, 2023. – 254 с.

Матеріали науково-практичної конференції містять короткий зміст доповідей науково-дослідних робіт вчених, викладачів та студентів. Розраховані на широке коло фахівців, викладачів, студентів та аспірантів.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Побоченко Л.М., к.е.н., доцент, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР

Прокоп'єва А.А., к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету

*Рекомендовано до друку
Вченою Радою Факультету
міжнародних відносин
Національного авіаційного університету
(протокол № 9 від 30 травня 2023 р.).*

Набок І.І., Кравцов А.О. Аналіз розвитку інноваційної зайнятості в умовах цифровізації глобальної економіки.....	148
Назаров Н.К. Оцінка стану соціальної напруженості як передумови соціально-трудових конфліктів	152
Наконечна Ю.О. «Зелена економіка» – глобальна тенденція розвитку світового господарства	155
Неделькіна Т.А. Впровадження блокчейн технологій в систему національної безпеки України	157
Оксентюк І.О. Світовий досвід відновлення економіки у повоєнний період.....	160
Ольшанська О.В., Вдовин В.О. Становлення та розвиток міжнародної економічної інтеграції в умовах світової економіки.....	163
Ольшанська О.В., Невмержицька О.А. Основні тенденції розвитку міжнародного бізнесу	166
Паньків Н.Р. Перспективи співробітництва України та групи світового банку в умовах війни.....	170
Параца О.О. Тенденції розвитку сфери медійних послуг у світі.....	173
Петрук Р.М. Тенденції розвитку світового господарства в умовах діджиталізації.....	177
Підуст О.Ю. Стримуючі проблеми розвитку та застосування криптоактивів у міжнародному просторі та в Україні	180
Плотніков О.В. Фрагментація світової економіки в контексті повоєнної відбудови України.....	183
Побоченко Л.М. Культурна дипломатія як складова державної комунікації	187
Побоченко Л.М., Кисіль В.А. Сучасні тенденції розвитку світового ринку зерна в умовах війни в Україні.....	191
Погребна А.Р. Класичні та сучасні теорії мотивації.....	195
Прокоп'єва А.А. Культурна дипломатія як елемент національної безпеки	198
Пузирьова П.В., Бичкова В.В. Актуальність входу іноземного підприємства на ринок України в сучасних умовах	202

5. Розвиток освіти та науки: підвищення рівня якості освіти та розвиток науки може сприяти створенню конкурентоздатної працездатної робочої сили та забезпеченню стабільного розвитку економіки в майбутньому.

Таким чином, враховуючи виклики, що стоять перед Україною, слід враховувати можливість комплексного використання ефективних інструментів післявоєнного відновлення, таких як: індикативне планування з подальшою лібералізацією економіки, активне створення робочих місць, експортоорієнтованість економіки, переважання високотехнологічних виробництв, значний обсяг фінансово-промислових інвестицій, створення режиму податкових пільг тощо, ефективність яких історично доведена та випробувана країнами світу.

Список використаних джерел

1. Бородіна О. А., Ляшенко В. І. Повоєнне відновлення економіки: світовий досвід та спроба його адаптації для України. Вісник економічної науки України. 2022. № 1 (42). С. 121-134.
2. Ємець В. В. Економічний розвиток у повоєнний період в Україні: регіональний та місцевий аспекти. Економіка та держава. 2022. № 5. С. 68–72.
3. Іванов С. В. Економічне відновлення і розвиток країн після збройних конфліктів та воєн: невтрачені можливості для України. Економіка України. 2019. № 1. С. 75–89.
4. Нечипоренко М. Відродження після війни. Світовий досвід економічного успіху для України. URL: <https://thepage.ua/ua/news/yaki-varianti-vidnovlennya-ukrayini-ye-u-povoyennij-chas> (дата звернення: 24.05.2023).

УДК 330

Ольшанська О.В., д.е.н., професор,
Вдовин В.О., магістр,
Київський національний університет технологій та дизайну

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В УМОВАХ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Трансформаційні процеси в світовій економіці та їхні наслідки обумовлюють невпинне зростання зацікавленості вчених процесами економічної інтеграції як сфери реалізації підприємницького потенціалу країни. З одного боку, інтеграція забезпечує відкриття нових джерел вагомих внесків у обсяги валового внутрішнього продукту країни, створення нових робочих місць, а з іншого – є засобом гармонізації соціальних відносин у суспільстві. За останні півстоліття поняття «інтеграція» стало важливою економічною категорією у світовій політиці і міжнародних відносинах. У центрі уваги опиняються такі важливі проблеми сучасності, як забезпечення безконфліктного співіснування держав і розвиток ефективного співробітництва, функції і доля

сучасної держави, взаємодія політики та економіки. Саме тому процеси інтеграції розглядаються як позитивні, з огляду на їхню здатність вирішити всі ці проблемні питання [1; 3; 5].

Проблеми міжнародної економічної інтеграції висвітлені у працях багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених. Серед українських фахівців варто назвати напрацювання І. Бабець, О. Білоуса, І. Бураковського, Ю. Данилишина, М. Мальського, С. Писаренко, О. Шумило. Серед іноземних дослідників інтеграції можна відзначити роботи М. Алле, П. Баклі, Б. Баласси, Е. Бенуа, М. Бійє, Дж. Вайнера, Д. Віллія, Я. Гальперіна, Ф. Гереса, К. Ланкастера, Р. Ліпсея, Дж. Міда, В. Репке, В. Рошера, А. Ругмана, Я. Тінбергена, Е. Хааса, Г. Шмолера, Р. Шумана.

Різноманітні аспекти інтеграційних процесів потребують більш детального визначення у наш час, однак у науковій літературі не наведено цілком однозначної дефініції поняття «економічна інтеграція». Під останнім (від лат. *integratio* – поповнення, відновлення) в загальному значенні розуміється об'єднання в одне ціле певних окремих частин. Економічна інтеграція – процес інтернаціоналізації господарського життя, зближення, об'єднання економік низки країн [2; 4; 6]. В економіці термін «інтеграція» спершу використовувався у сфері промислових організацій для характеристики методів об'єднання фірм: за допомогою угод, через картелі, концерни чи злиття.

Для позначення об'єднання окремих економік у більш великі економічні райони термін «економічна інтеграція» почав використовуватися у 30-40-х роках минулого століття. Як стверджує Ф.Махлуп, перше його використання саме у такому значенні зустрічається у 1933 р. у праці Г. Гаедіка і К. Ейема та, не залежно від них, у 1935 р. у англійській версії книги Е. Хекшера «Меркантилізм» [4-7]. З того моменту термін набуває розповсюдження і застосовується для характеристики майже усіх сфер міжнародних економічних відносин: торгівлі, міжнародних фінансових відносин, руху робочої сили, капіталу і навіть відносин у галузі контролю за забрудненням довкілля чи використання повітряного простору.

Активний розвиток взаємовідносин між компаніями і корпораціями, зростання можливостей комунікацій, потреба спільного розв'язання актуальних питань існування людства породили необхідність міждержавного, а деколи наддержавного регулювання, яке орієнтується на тому, щоб забезпечити вільне переміщення товарів і послуг, капіталів та робочої сили між країнами в рамках певного регіону, щоб сформувати і вести спільну економічну, науково-технічну, валютну та фінансову, соціальну, зовнішню і оборонну політики [7; 8; 10]. В результаті створюються цілісні регіональні господарські комплекси з єдиною валютною інфраструктурою, загальними економічними пропорціями, фінансовими загальними фондами, наднаціональними або міждержавними органами управління. Таким чином, міжнародна економічна інтеграція визначає співробітництво між національними економіками різних країн з частковою або повною їх уніфікацією, знищення перешкод торгівлі між державами, зближення ринків кожної з країн з метою створення загального, а саме спільного, ринку. В процесі становлення міжнародної економічної

інтеграції чітко вирізнялися основні характеристики, такі як комплексний та системний підхід, довгостроковість взаємодії, масштабність, міжнародний механізм регулювання. У ході розвитку процесів економічної інтеграції погляди вчених на оцінки інтеграційного механізму поступово змінювалися, що призвело до виокремлення концепцій інтеграційного розвитку [9; 11].

Отже, враховуючи усі розглянуті підходи, вважаємо, що міжнародна економічна інтеграція – це процес поступового спрощення бар'єрів та зближення економік країн, що інтегруються, основною метою якого є отримання максимальних вигод від об'єднання, а кінцевим результатом такого об'єднання є стан повної економічної інтеграції, коли політичні кордони більше не мають економічного значення. Проаналізувавши основні теоретичні аспекти визначення поняття економічної інтеграції, її виникнення та еволюції, можна зробити висновок, що єдиного визначення економічної інтеграції не існує. Підходи до визначення поняття міжнародної економічної інтеграції змінювалися з часом, оскільки еволюціонувала і сама суть інтеграції. У сучасній науковій літературі основною суперечністю у трактуванні поняття міжнародної економічної інтеграції є визначення її як процесу зближення економік чи певного кінцевого стану як результату такого зближення [6-9].

Аналіз чинних теоретичних підходів до тлумачення цієї економічної категорії та врахування сучасного стану розвитку інтеграційних процесів надали можливість запропонувати наступне трактування міжнародної економічної інтеграції – це процес об'єднання економік країн, що інтегруються, кінцевим результатом якого є стан повної економічної інтеграції, коли політичні кордони більше не мають економічного значення. Окрім того, для розмежування понять «глобалізація» та «інтеграція» варто зазначити, що глобалізація є більш широким поняттям, яке означає інтеграцію у загальносвітовому масштабі [8-11].

Список використаних джерел

1. Henderson D. International Economic Integration: Progress, Prospects and Implications. *International Affairs*. 1992. Vol. 68. № 4, P. 634.
2. Hine Robert C. «International Economic Integration» in: Greenway, D. and Winters, L. A. (eds.), *Surveys in International Trade*. First published in 1994, Reprinted in 1994, 1995.
3. Olshanska O. V. The influence of the activities of transnational corporations on the development of the world economy / O. V. Olshanska, P. V. Puzyrova, Ye. S. Konstantynenko // *Формування ринкових відносин в Україні*. – 2022. – № 10 (257). – С. 5-11.
4. Puzyrova P. V. Basic strategic directions for the entry of the enterprise into foreign markets / P. V. Puzyrova, N. O. Khmelevskiy, M. D. Herasymchuk // *Формування ринкових відносин в Україні*. – 2022. – № 9 (256). – С. 50-57.
5. Puzyrova P. V. Main aspects of international marketing activities of export companies / P. V. Puzyrova, N. O. Khmelevskiy, S. Mammadova // *Формування ринкових відносин в Україні*. – 2022. – № 7-8 (254-255). – С. 124-131.

6. Гордєєва Т. Ф. Інтенсивність міжнародної торгівлі як індикатор ступеня міжнародної торговельної інтеграції. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. Вип. 27(1). С. 27-32.

7. Грищенко Є. С., Скоробогатова Н. Є. Теоретичні аспекти визначення сутності міжнародної економічної інтеграції. Економічний аналіз: зб. наук. праць. Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. Том 24. № 1. С. 16-21.

8. Матюшенко І.Ю., Беренда С.В., Резніков В.В. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 496 с.

9. Палагнюк Ю.В. Процес інтеграції на європейському континенті: теоретичні та історичні аспекти. Демократичне врядування. 2013. Вип. 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2013_12_11

10. Пузирьова П. В. Основні фактори впливу на процес формування та розвитку інноваційного потенціалу інтегрованих структур бізнесу / П. В. Пузирьова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2020. – № 10 (233). – С. 72-81.

11. Халіляєва О. В. Управління потенціалом та його значення в сучасних умовах макроекономічної глобалізації / О. В. Халіляєва, П. В. Пузирьова // Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку : матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тарту (Естонія), 7 лютого 2022 року. – Київ ; Тарту : ГО "ВАДНД", 2022. – С. 467-471.

УДК 330

Ольшанська О.В., д.е.н., професор,

Невмержицька О.А., магістр,

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Найважливішою ознакою розвитку світового господарства є розгортання процесів глобалізації, інтернаціоналізації, трансформації продуктивних сил, які значно впливають на систему міжнародних економічних відносин і визначають тенденції розвитку міжнародного бізнесу та національних економік загалом. В Україні міжнародний бізнес перебуває тільки на початковій стадії розвитку. Країна прагне стати повноцінним партнером в світовій і європейській спільноті, і для цього необхідне розширення і посилення міжнародної економічної діяльності. Звідси й